

DE KWESTIE

En en al vrolijkheid en onschuld bij het gebruik van TikTok. De schaduwkanten zien ouders niet, stelt Bamber Delver.

FOTO ANP/HOLLANDESE HOOGTE

OPINIE Bamber Delver, Media en Maatschappij

Weet dat jouw kind die zelfmoord heeft gezien

Gefascineerd en tegelijkertijd geschokt vertellen jongeren mij dat zij het zelfmoord-filmpje op TikTok hebben gezien. De jonge kijkers van de populaire app kwamen het filmpje tegen in de zogeheten 'aanbevolen afdeling' van hun TikTok-accounts. „Maar nu hoef je niet eens meer te zoeken, iedereen weet ervan”, zegt een meisje van twaalf tegen me. Het klopt, uit mijn netwerk van jeugdzorgers en leerkrachten hoor ik hetzelfde. De zelfmoordvideo waart rond, met grote impact op kinderen: ze worden er angstig van, maar hebben ook de behoefte om wéér te gaan kijken en de enge video met leeftijdgenootjes te zien. En dat terwijl ouders van niets weten.

Snelweg

Want dat is er gebeurd tijdens de opvoeding van vandaag de dag. Kinderen zijn via hun smartphones en tablets aangesloten op de grotemensenwereld waar geen opvoeder bij hen is. Letterlijk zijn ze aangesloten via de mobieltjes die ouders voor hen hebben gekocht. Geen ouder zou z'n kind vrijuit op de snelweg laten, maar als het gaat om de digitale snelweg, is het opeens anders. Vaak zou ik willen dat kinderen liever bij een speelplaats of een bushalte rondhangen, waar ze minder nare ervaringen opdoen

Meisjes die hun dansjes delen via TikTok; op zich niets mis mee. Maar de kinderen zien ook minder onschuldige dingen passeren op de app, zoals de zelfmoord die deze week 'viraal' ging. „Ik schrik van de naïviteit van ouders rond het gebruik van mobieltjes”, zegt Bamber Delver.

dan via hun mobieltje thuis, zonder de wakende ogen van hun ouders.

Zesjarige

Wat is TikTok? De laatste loot aan de stam van leuke apps. Onderzoek toont aan dat TikTok andere apps zoals Snapchat en Instagram zal overvleugelen. Nederlands onderzoek van Newcom geeft aan dat alleen al in Nederland 700.000 gebruikers van vijftien jaar en ouder en 425.000 gebruikers tussen de zes en veertien jaar actief zijn. En dat was pas het onderzoek in januari 2020. Ja, ook een zesjarige zit op TikTok en ja: ook een zesjarige kan deze zelfmoordvideo onder ogen krijgen: met een simpele swipe.

TikTok ligt al maanden onder vuur, niet in de laatste plaats omdat de app van Chinese makelij is en geen Chinees bedrijf zonder inmenging van de repressieve Chinese overheid mag opereren. Niet voor niets richt Trump zijn pijlen op Tik-

Tok-eigenaar ByteDance, want (beste ouders...) de app slaat namelijk allerlei privégegevens op van uw kroost.

Ik schrik van de naïviteit van ouders, verantwoordelijk voor de bescherming van hun kinderen (dat heet: opvoeding). Ik schrik van de naïviteit van leerkrachten die stellen dat TikTok vooral aan de kinderen moet worden overgelaten, omdat deze app 'zo leuk voor hen is'. Ik schrik en ben bezorgd. Ik moet de eerste opvoeders nog tegenkomen die deze naïviteit aan de dag leggen als het gaat om fysieke spelletjes door leerlingen. Zet ze dan óók

FOTO SAM SALMANPOUR

Bamber Delver is directeur van de Nationale Academie voor Media en Maatschappij, opleidingscentrum voor mediawijsheid aan professionals.

zonder surveillance op het schoolplein met een open hek.

Loop mee, ren mee

Wat te doen? Geef je kind nooit een eigen mobieltje zonder opvoeding. Beschouw een mobieltje net als een eerste fietsje. Loop mee, ren mee. Ga eraan zitten. Controleer. Selecteer samen met je kind de followers en app-contactpersonen. Verwijder samen de onbekenden en ongewensten. Weet dat jouw kind de zelfmoordvideo heeft kunnen zien: vraag eraan, bied ruimte voor het praten door je kind. Doe veel offline. TikTok is leuk vanwege de dansjes en muziek! Dus dans en maak muziek! Offline, zodat je kind een langere jeugd heeft dan met het mobieltje in de hand, waar het opeens grotemensenkeuzes moet maken, maar deze grotemensenwereld nog lang niet aan kan. Gun je kind kind-zijn. Wees ouder. Voed op. Ook digitaal.

door
Marco
Weijers

IN HET VIZIER

Ander Venetië

Als eerste in z'n soort na wijdverbreide corona-lockdowns is het filmfestival van Venetië weer in volle gang. Getwijfeld om te gaan heb ik niet. In deze rare tijden zou het hoe dan ook een bijzonder evenement worden, waard om verslag van te doen.

Onzekerheid bleef er wel. Het festival zou nog altijd afgeblazen kunnen worden en stel dat ik zelf ziek werd of simpelweg verkouden? Gelukkig doorstond ik de gezondheidscontrole op Schiphol. Daarna gemaskerd het vliegtuig én de boot in die me naar het Lido brachten, het langgerekte strandeiland in de lagune van Venetië, waar het filmfestival sinds jaar en dag wordt gehouden.

Anders, dat is het onbetwist. De afgelopen jaren verschenen er bij het festivalterrein, gesitueerd rond het Casino en het Palazzo del Cinema, al tal van beveiligde toegangspoorpjes. Versperingen van betonblokken, stevig genoeg om een aanslag met een vrachtwagen te voorkomen. De bij deze controleposten gestationeerde carabinieri, niet zelden zwaarbewapend, hebben er inmiddels een taak bij gekregen. Naast het fouilleren van de festivalgangers, moeten zij hun temperatuur opnemen. En de mijne, goddank elektronisch.

Het is niet de enige barrière. De rode loper, normaal een pleisterplaats voor juichende fans, is afgeschermd met een blinde muur. De aankomsttijd van sterren wordt ook niet meer bekendgemaakt, om ongewenste ophoepingen te voorkomen. Het dragen van een mondmasker is buiten gewenst, binnen en bij

Rode loper filmfestival afgeschermd met muur

drukte zelfs verplicht.

Veel minder journalisten doen dit jaar Venetië aan. Toch is het soms dringen in de bioscoopzalen, waar films dus alleen gemaskerd mogen worden bekeken. Meer dan de helft van de stoelen, die vooraf online moeten worden gereserveerd, blijft verplicht onbezet.

Vooral bij interviews en persconferenties blijkt de ook daar verplichte adembescherming een bezetting. „Ik heb geen idee wat je zegt”, krijgt een Duitse journalist te horen van de Britse acteur Charles Dance. Diens vraag aan de *Game of Thrones*-ster, gesteld met een accent om te snijden, is blijven steken in z'n mondmasker.

Wie zich niet aan de regels houdt, wordt echter ook aangesproken. Daarnaast is de sociale controle groot: een man die in het donker zijn mondkapje dacht af te kunnen zetten, werd daar direct door een collega van acht rijen verder op aangesproken. Terwijl degene die in een filmzaal sniffend, hoestend en niezend een telefoongesprek voerde - zijn mondkapje bengelend op half elf - kon rekenen op een digitale tuchtiging in een Facebook-groep van journalisten.

Gedoe dus soms, maar spijt dat ik gedaan ben heb ik geen moment. Omdat ook het 77e filmfestival van Venetië, zelfs wat uitgediept, vensters biedt op een veranderende wereld. Vergezichten die aan het denken zetten en verhalen opleveren die ik met liefde schrijf. Bovendien heb ik als filmjournalist mijn werk gemaakt van kijken naar licht in het donker. Onzekere tijden veranderen daar niets aan.